

"Hudu", "huzu"ve "huşu" kavramları ne demektir, aralarındaki farklar nelerdir?

"Evet, her mü'minin kendine mahsus bir huzur, huşû, tefeyyüz, tecerrüd ve istiğrak hali vardır. Ve herkes, iman ve irfanı, salâh ve takvâsı, feyiz ve mâneviyatı nisbetinde bu ilâhî hazdan feyizyâb olabilir."(1)

Hudu: Kelime olarak *eğilip tevazu etmek* anlamına geliyor.

Huşu: Kelime olarak *alçak gönüllülük, hayâ etmek ve mütevazî olmak* anlamlarına geliyor. **Istilah olarak** ise *korku ile karışık sevgiden gelen edebî bir manevî hâldir*. Yüksek ve heybetli bir huzurda duyulan alçak gönüllülük, sükun ve tezellül hâlidir. Yani, Allah'ın sonsuz haşmet ve büyüklüğü karşısında insanın müthiş bir ürperti ve sevgi ve korku karşımı bir hürmet bir saygı haline deniyor.

Huzu: *Mahviyet ve tevazu hâli, alçak gönüllü olmak. Allah'ın azametini, celal ve cemalini, büyüklüğünü tahattur ve tefekkürden sonra hâsıl olan, insandaki huzur ve huşu' hâlidir.*

Huzur ve huzu, *Allah'ın bizi gördüğünü, bildiğini ve işittiğini idrak etmemiz ve ona göre bir tazim ve hürmet içinde olmamızı ifade ediyor.*

Huzurda *Allah'ın bizi görmesi galipken, huşuda ise bir haşyet ve ürperti hali galiptir.* Yani sevdiğimiz birini gördüğümüzde ya da onun bizi görmesi **huzu** ya da **huzur** oluyor, ondan sonra kalbin harekete geçip haşyet ile çarpası ise **huşu** oluyor. **Hudu ise** en sonunda insanın tevazu ve zillet hali oluyor.

(1) bk. [Tarihçe-i Hayat, Ön Söz.](#)